
Superbe expositie in Artishock

Otto Prinsens surrealistisch kunstenaarschap

De 47 kunstwerken van de Soester kunstenaar Otto Prinsen (1936-2006) in Artishock geven een prachtig beeld van het surrealistische kunstenaarschap van deze begenadigde schilder/tekenaar. Sinds mei 2002, toen Artishock de tentoonstelling 'Terug naar Soest' van Emmy Eerdmans en Ben Joosten liet zien, heeft de sociaal-culturele vereniging niet meer zo'n kwalitatief superbe expositie in huis gehad als nu met 'De gestapelde fragmenten' van de belangrijkste kunstenaar die Soest ooit heeft gekend.

Deze expositie is een hoogtepunt in de viering van het veertigjarig bestaan van Artishock dit jaar, dankzij de vakkundige samenstelling van Ben Joosten (ook verantwoordelijk voor de bijzondere affiche en catalogus) en Ton Paauw. Twee kunstenaars die destijds in Soest aan de wieg hebben gestaan van de kunstenaarsvereniging Artishock.

Olieverf nummer 12 stelt de boerderij voor aan de Smitsweg waar de beide oprichters van de kunstbende aanbelden om de bronsgieter Joosten te vragen voorzitter te worden van Artishock. Pronkstuk van de expositie is de 'Stad van morgen' (1966). Daarmee won Otto de eerste prijs bij Kunstliefdie in Utrecht. Het doek was nog niet af, maar de jury dacht te begrijpen dat de 'Stad van morgen' duidelijk zichtbaar 'oprees uit de vage potloodschetsen op de tekentafel...' Otto en ik waren beiden naar de prijsuitreiking in de Domstad afgereisd om de verrassende uitslag bij te wonen. Wij wisten wel beter.

Pikant is het tentoongestelde krabbelbriefje van Otto aan het Artishock-bestuur waarin hij op 1 oktober 1973 meedeelt: 'Hierbij wil ik alleen maar zeggen dat ik er niet meer achter sta en zeg ik absoluut mijn lidmaatschap op'. Prinsen was een grillig kunstenaar, het surrealisme zelf in levenden lijve, die samen met Ton Paauw het laatste voltooide schilderij (2 x 2 meter) van de geniale artiest in stukken sneed. De flarden van dit merkwaardige spektakel en het stanleymes zijn op de tentoonstelling aanwezig.

Verzamelwoede

In de typische Joosten-catalogus van deze tentoonstelling schrijft Ernst van Raaij: 'Zijn kunstenaarschap werd steeds meer een excentrieke, geïsoleerde aangelegenheid, waardoor behalve zijn vrouw en drie zonen slechts weinigen wisten waar hij mee bezig was.' Zo ont-

stond zijn verzamelwoede van versleten soldatenuniformen, helmen, verroeste mitrailleurs, bajonetten, gasmaskers, militaire zakboekjes, foto's, stafkaarten en andere prullaria uit de Tweede Wereldoorlog. Hopelijk vindt dit materiaal 'in een creatief proces dat schijnbaar wanordelijk, maar feitelijk weldoordacht verloopt' een vaste plek in een museum. Daar is belangstelling voor.

Van Raaij voegt eraan toe: 'Via de voorwerpen – of restanten ervan – vindt een 'ontmoeting' plaats met mensen die er getuige van waren, en dat roept vragen op over hun lotgevallen, hun slachtofferschap, hun schuld misschien. Achter deze levens gaan andere levens schuil, letterlijk, in talloze gestapelde fragmenten. Het cumulatieve aspect weerspiegelt de poging het onbevattelijke te bevatten. Het project blijft uitdijen in tijd en ruimte, totdat Otto Prinsen op 16 maart 2006 overlijdt'.

Atelier

Ton Paauw illustreert dit op de tentoonstelling met een giga fotoprint op linnen, voorstellende het atelier van Otto Prinsen na zijn overlijden. Als burgemeester Baron Bentinck ('U kunt beter in de bouw gaan werken, mijnheer Prinsen') dit allemaal wist zou hij zich in zijn graf omdraaien.

In 1924 verklaarden de eerste Surrealisten in een Manifest: 'Wij zijn specialisten in opstand. Bij elke kronkel in haar denken zal de samenleving ons op haar pad vinden. Hoed u voor uw afwijkingen en misstappen. Het Surrealisme is een schreeuw van de geest die in zichzelf terugkeert, en het is vast besloten zijn kluisters te verbreken, zelfs al moet dat met concrete hammers gebeuren'.

Zo was Otto Prinsen. Zo was Artishock in 1967. Iedereen die onze lokale geschiedenis is toegedaan, moet deze historische tentoonstelling 'Gestapelde fragmenten' van een groot, in Soest geboren en getogen, kunstenaar gaan zien.

Artishock, Steenhoffstraat 46a, van 2 t/m 26 september; Openingstijden: dinsdag, woensdag, vrijdag 10:00-12:00 uur; zondag 21:30-22:30 uur; maandag 21:30-22:30 uur. Een in beperkte oplage vervaardigde zeefdruk van 'Het laatste oordeel' is tijdens de tentoonstelling te koop. De opbrengst gaat naar de Otto Prinsen Foundation.

Jan Visser

• *Het atelier van Otto Prinsen.*

Foto: Ton Paauw.

AA33 3k prinsen CUL

+ foto privé 3-kolom